

Δημήτριος Σακκόραφος

Οι διαθέσιμες μέχρι σήμερα πηγές δεν επιτρέπουν την ασφαλή εξακρίβωση των ημερομηνιών γέννησης και θανάτου του.

Ο **Δημήτριος Σακκόραφος** υπήρξε μία από τις σημαντικότερες και πλέον πρωτοποριακές μορφές του ελληνικού φιλοτελισμού κατά το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα.

Το όνομά του συνδέθηκε άρρηκτα με την ανάπτυξη του οργανωμένου φιλοτελισμού στην Ελλάδα, με την έκδοση του πρώιμου ελληνικού φιλοτελικού Τύπου και, κυρίως, με την ιδέα της έκδοσης των πρώτων στον κόσμο γραμματοσήμων με ολυμπιακή και αθλητική θεματολογία, για την οικονομική ενίσχυση των Α΄ Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 1896.

Το επώνυμό του απαντά στις πηγές με τις μορφές **Σακόραφος** και **Σακκόραφος**, ενώ στη διεθνή βιβλιογραφία συναντάται ως **Sakorrafos** ή **Sakorraphos**.

Υπήρξε μεταξύ των ιδρυτών του «*Συλλόγου Γραμματοσημοφίλων Αθηνών*» το 1893, ενός από τα πρώτα οργανωμένα φιλοτελικά σωματεία της Ελλάδας.

Ο Δημήτριος Σακκόραφος και ο αδελφός του Ιωάννης συνδέονται άμεσα με την έκδοση του φιλοτελικού περιοδικού «*Αθηναίος Γραμματοσημόφιλος – Le Timbrophile Athénien*», το οποίο αποτέλεσε το όργανο του Συλλόγου Γραμματοσημοφίλων Αθηνών.

Ο Δημήτριος Σακκόραφος υπήρξε διευθυντής του Ταχυδρομείου Αθηνών. Η ιδιότητα αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την κατανόηση του ρόλου του στην υπόθεση των Ολυμπιακών γραμματοσήμων. Ο Σακκόραφος βρισκόταν σε άμεση επαφή με το ταχυδρομικό σύστημα και γνώριζε τις δυνατότητες του γραμματοσήμου όχι μόνο ως μέσου προπληρωμής ταχυδρομικών τελών αλλά και ως μέσου προβολής και συλλεκτικού αντικειμένου.

Ο Δημήτριος Σακκόραφος υπήρξε επίσης φίλαθλος και μέλος του Πανελληνίου Γυμναστικού Συλλόγου.

Η αθλητική του ιδιότητα αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε συνδυασμό με την πρωτοβουλία του για την έκδοση των Ολυμπιακών γραμματοσήμων. Δεν επρόκειτο, δηλαδή, για έναν άνθρωπο που αντιμετώπισε τους Αγώνες αποκλειστικά ως φιλοτελικό ή οικονομικό γεγονός. Ήταν παράλληλα ενταγμένος στο αθλητικό περιβάλλον της Αθήνας και είχε προσωπικό ενδιαφέρον για την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Η σημαντικότερη συμβολή του Δημητρίου Σακκόραφου στην ελληνική και παγκόσμια φιλοτελική ιστορία υπήρξε η πρωτοβουλία για την έκδοση ειδικής σειράς γραμματοσήμων με αφορμή τους Ολυμπιακούς Αγώνες που θα πραγματοποιούνταν στην Αθήνα το 1896.

Στις αρχές του 1895, ο Δημήτριος και ο αδελφός του Ιωάννης Σακκόραφος, ως μέλη της πρώιμης οργανωμένης φιλοτελικής κίνησης και φίλαθλοι, απευθύνθηκαν με υπόμνημά τους στον Διάδοχο Κωνσταντίνο, τότε πρόεδρο της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων. Η πρότασή τους ήταν εξαιρετικά πρωτοποριακή: να εκδοθεί ειδική σειρά γραμματοσήμων για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει ταυτόχρονα πηγή εσόδων για την αντιμετώπιση των δαπανών της διοργάνωσης και μέσο προβολής των Αγώνων.

Η ιδέα δεν έγινε αμέσως δεκτή. Ακολούθησε πολιτική και κοινοβουλευτική διαδικασία, καθώς έπρεπε να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη κρατική έγκριση. Η πρωτοβουλία των δύο αδελφών οδήγησε τελικά στην έκδοση της περίφημης σειράς των δώδεκα γραμματοσήμων των Α' Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας.

Η σειρά κυκλοφόρησε το 1896 και θεωρείται η πρώτη αθλητική σειρά γραμματοσήμων στον κόσμο. Αποτελεί επίσης την πρώτη ελληνική αναμνηστική σειρά και το θεμέλιο του ολυμπιακού, αλλά και γενικότερα του θεματικού φιλοτελισμού.

Τα οκτώ σχέδια της σειράς έγιναν από τον Ελβετό ζωγράφο και αρχαιολόγο (Albert Guilleron), ενώ τη χάραξη των μητρών ανέλαβε ο Γάλλος χαράκτης Ernest Mouchon. Η κατασκευή των πλακών και η εκτύπωση πραγματοποιήθηκαν στο γαλλικό κρατικό τυπογραφείο.

Η έκδοση αποτέλεσε μεγάλη επιτυχία και τα έσοδά της συνέβαλαν ουσιαστικά στη χρηματοδότηση των Αγώνων. Σύμφωνα με σχετικές ιστορικές αναφορές, η πώληση των γραμματοσήμων απέφερε περίπου 400.000 δραχμές, ποσό ιδιαίτερα σημαντικό για την εποχή.

Τα γραμματόσημα των Α' Ολυμπιακών Αγώνων αποτέλεσαν ουσιαστικά την αφετηρία μιας νέας αντίληψης για το γραμματόσημο: πέρα από την καθαρά ταχυδρομική του λειτουργία, μπορούσε να προβάλλει ένα συγκεκριμένο ιστορικό, πολιτιστικό ή αθλητικό θέμα και να δημιουργεί διεθνές συλλεκτικό ενδιαφέρον.

Η Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία, σε ειδικό υπόμνημά της για τις εξέχουσες προσωπικότητες του ελληνικού φιλοτελισμού, συμπεριέλαβε και τον Δημήτριο Σακκόραφο μεταξύ εκείνων που, κατά την κρίση της, άξιζε να αποτυπωθούν στη σειρά γραμματοσήμων «Μορφές του Ελληνικού Φιλοτελισμού», η οποία κυκλοφόρησε από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία το 2017.

ΠΗΓΕΣ:

- Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία, Φιλοτελικά Χρονικά: Τεύχος 16/2017 σελ. 28 Υπόμνημα για τις προσωπικότητες του ελληνικού φιλοτελισμού.
- Το Βήμα, «Τα ολυμπιακά γραμματόσημα της Αθήνας».
- Presses universitaires de Rennes, *Le timbre-poste, une mémoire de l'histoire européenne, κεφ. La structuration d'un marché mondial*.
- David Feldman, κατάλογοι δημοπρασιών Ολυμπιακού υλικού 1896, με πορτρέτο του Δ. Σακκόραφου και τον χαρακτηρισμό «Father of the idea...».
- Βιβλιογραφία Ελληνικών Περιοδικών, Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, για τον Αθηναίο Γραμματοσημόφιλο – *Le Timbrophile Athénien*.